

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 5.7.2016
COM(2016) 442 final

2016/0204 (APP)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τη θέσπιση πολυετούς πλαισίου του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2018-2022**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Στις 15 Φεβρουαρίου 2007 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 168/2007 (εφεξής «ο κανονισμός»)¹ για την ίδρυση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ο Οργανισμός»). Ο Οργανισμός άρχισε να λειτουργεί την 1η Μαρτίου 2007.

Ο Οργανισμός έχει ως στόχο να παρέχει στα οικεία θεσμικά όργανα, στους φορείς, στις υπηρεσίες και στους οργανισμούς της Ένωσης και των κρατών μελών της συνδρομή και συμβουλές εμπειρογνομόνων σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, ώστε να τους παράσχει την απαραίτητη στήριξη με στόχο τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά τη λήψη μέτρων ή τον καθορισμό δράσεων στους αντίστοιχους τομείς αρμοδιότητάς τους. Τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στον Οργανισμό ορίζονται στο άρθρο 4 του κανονισμού και αφορούν τη συλλογή, την ανάλυση και τη διάδοση αξιόπιστων και συγκρίσιμων πληροφοριών και δεδομένων, την ανάπτυξη μεθόδων και προτύπων για τη βελτίωση της δυνατότητας σύγκρισης, της αντικειμενικότητας και της αξιοπιστίας των δεδομένων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και τη διατύπωση συμπερασμάτων και γνώμων επί ειδικών θεμάτων που απευθύνονται στα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη. Επίσης, ο Οργανισμός αυξάνει την ευαισθητοποίηση του γενικού κοινού όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα και το ενημερώνει ευρέως για το έργο του. Ο Οργανισμός ασκεί τα καθήκοντά του εντός του πεδίου εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Με τον τρόπο αυτό, ο Οργανισμός αναφέρεται στα θεμελιώδη δικαιώματα όπως ορίζεται στο άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Οργανισμός δεν αποτελεί νομοθετικό φορέα ή οργανισμό θέσπισης προτύπων. Δεν ασχολείται με τη νομιμότητα των πράξεων της Ένωσης ούτε με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των κρατών μελών βάσει του δικαίου της Ένωσης. Το έργο του είναι αποφασιστικής σημασίας για την παροχή δεδομένων, συνδρομής και συμβουλών εμπειρογνομόνων σχετικά με θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων με στόχο τη στήριξη της τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής ανά την ΕΕ, συμβάλλοντας επίσης, κατά τον τρόπο αυτό, στην ανάπτυξη μιας νοοτροπίας σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού, οι θεματικοί τομείς δραστηριότητας του Οργανισμού καθορίζονται μέσω πενταετούς πολυετούς πλαισίου. Ο Οργανισμός ασκεί τα καθήκοντά του εντός των θεματικών τομέων που καθορίζονται στο εν λόγω πλαίσιο. Το πολυετές πλαίσιο δεν αποτελεί πρόγραμμα εργασίας. Τα προγράμματα εργασίας του Οργανισμού θεσπίζονται κάθε έτος από το Διοικητικό του Συμβούλιο εντός των θεματικών τομέων που καθορίζονται από το πολυετές πλαίσιο και ύστερα από τη διατύπωση γνώμης της Επιτροπής. Κατόπιν αιτημάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου ή της Επιτροπής βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και δ) του κανονισμού, ο Οργανισμός μπορεί να εργαστεί εκτός αυτών των θεματικών τομέων, αρκεί να το επιτρέπουν οι δημοσιονομικοί και ανθρώπινοι πόροι του.

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι η θέσπιση πολυετούς πλαισίου του Οργανισμού για τα έτη 2018-2022, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού. Το ισχύον πολυετές πλαίσιο (2013-2017) λήγει στα τέλη του 2017.

¹ ΕΕ L 53 της 22.2.2007, σ. 1.

Το πενταετές πολυετές πλαίσιο του Οργανισμού πρέπει να βασίζεται σε ορισμένα στοιχεία που προβλέπονται από το άρθρο 5 του κανονισμού, όπως:

i) κατά την προετοιμασία της πρότασης, η Επιτροπή πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με το Διοικητικό Συμβούλιο·

ii) το πολυετές πλαίσιο θα πρέπει να συνάδει με τις προτεραιότητες της Ένωσης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τους προσανατολισμούς που προκύπτουν από τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων·

iii) το πολυετές πλαίσιο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του δεόντως τους δημοσιονομικούς και ανθρώπινους πόρους του Οργανισμού·

iv) το πολυετές πλαίσιο θα πρέπει να περιλαμβάνει διατάξεις για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας με τις αρμοδιότητες άλλων φορέων, υπηρεσιών και οργανισμών της ΕΕ, καθώς του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλων διεθνών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων·

v) το πολυετές πλαίσιο θα πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ των θεματικών τομέων την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των συναφών μορφών μισαλλοδοξίας.

Η Επιτροπή, κατά τη σύνταξη της παρούσας πρότασης, έλαβε επίσης υπόψη τις ακόλουθες εκτιμήσεις:

i) την ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι οι εργασίες του Οργανισμού εξακολουθούν να εστιάζονται στους βασικούς τομείς, λαμβάνοντας υπόψη τους δημοσιονομικούς και ανθρώπινους πόρους του·

ii) την ανάγκη να εξασφαλιστεί η συνέχεια των εργασιών του Οργανισμού, ιδίως δεδομένης της σημασίας που έχει η παροχή συναφών, αντικειμενικών, αξιόπιστων και συγκρίσιμων στοιχείων από τον Οργανισμό με την πάροδο των ετών·

iii) τις διαβουλεύσεις που πραγματοποιεί ο Οργανισμός, καθώς και τις εσωτερικές και εξωτερικές αξιολογήσεις του Οργανισμού.

Προτεινόμενα θέματα:

Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή προτείνει να ακολουθηθεί η γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού στην οποία προτείνεται να επιβεβαιωθούν οι προηγούμενοι θεματικοί τομείς και παράλληλα να αφαιρεθεί η εξαίρεση του τομέα των ποινικών υποθέσεων όσον αφορά τη δικαστική συνεργασία και να συμπεριληφθεί αναφορά στην αστυνομική συνεργασία. Επιπλέον, στο πλαίσιο του θέματος που σχετίζεται με την ένταξη των Ρομά, θα ενισχυθούν οι πτυχές που αφορούν την κοινωνική ένταξη. Ως εκ τούτου, οι θεματικοί τομείς που προτείνονται για το πολυετές πλαίσιο του Οργανισμού για τα έτη 2018-2022 έχουν ως εξής:

α) *η πρόσβαση στη δικαιοσύνη και τα θύματα εγκληματικών πράξεων·*

β) *η ισότητα και η απαγόρευση διακρίσεων·*

- γ) η κοινωνία των πληροφοριών, και ιδίως ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής και η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·
- δ) η δικαστική και η αστυνομική συνεργασία·
- ε) η μετανάστευση, τα σύνορα, το άσυλο και η ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών·
- στ) ο ρατσισμός, η ξеноφοβία και οι συναφείς μορφές μισαλλοδοξίας·
- ζ) τα δικαιώματα του παιδιού·
- η) η ένταξη των Ρομά και ιδίως η κοινωνική τους ένταξη.

- **Συνοχή με τις υφιστάμενες διατάξεις στον εν λόγω τομέα πολιτικής και άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Το ισχύον πολυετές πλαίσιο (2013-2017) θεσπίστηκε στις 11 Μαρτίου 2013 με την απόφαση 252/2013/ΕΕ του Συμβουλίου². Το άρθρο 2 της απόφασης αυτής ορίζει τους ακόλουθους θεματικούς τομείς:

- α) η πρόσβαση στη δικαιοσύνη·
- β) τα θύματα εγκληματικών πράξεων, καθώς και η αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων·
- γ) η κοινωνία των πληροφοριών, και ιδίως ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής και η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·
- δ) η ένταξη των Ρομά·
- ε) η δικαστική συνεργασία, εξαιρουμένου του τομέα των ποινικών υποθέσεων·
- στ) τα δικαιώματα του παιδιού·
- ζ) οι διακρίσεις λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών ή άλλων φρονημάτων, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού·
- η) η μετανάστευση και η ένταξη των μεταναστών· οι θεωρήσεις και οι έλεγχοι στα σύνορα και το άσυλο·
- θ) ο ρατσισμός, η ξеноφοβία και οι συναφείς μορφές μισαλλοδοξίας.

Με την παρούσα πρόταση επιβεβαιώνεται η καταλληλότητα, με την προοπτική πενταετίας, των θεματικών τομέων που ορίζονται για τον Οργανισμό για την περίοδο 2013-2017. Δεν αποσύρεται κανένα θέμα. Με την επιβεβαίωση των ισχυόντων θεμάτων θα εξασφαλιστεί η συνέχεια και η συνοχή των εργασιών του Οργανισμού. Με αυτόν τον τρόπο, θα δοθεί στον Οργανισμό η δυνατότητα να συνεχίσει τις υπό εξέλιξη εργασίες και να επαναλάβει μεγάλης κλίμακας μελέτες στους τομείς αυτούς, ούτως ώστε να βελτιωθεί η δυνατότητα σύγκρισης και να καθοριστούν οι επικρατούσες τάσεις. Θα δοθεί επίσης στον Οργανισμό η δυνατότητα να ενισχύσει την αξιοπιστία, την αντικειμενικότητα, την καταλληλότητα και τη δυνατότητα σύγκρισης των στοιχείων που συλλέγονται και πρόκειται να συλλεχθούν σε αυτούς τους τομείς. Θα δοθεί στον Οργανισμό η δυνατότητα να αναπτύξει και να βελτιώσει την εμπειρογνώση του στους τομείς αυτούς.

² ΕΕ L 79 της 21.3.2013, σ. 1.

Το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο γ) απαιτεί από το πολυετές πλαίσιο να συνάδει με τις προτεραιότητες της Ένωσης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τους προσανατολισμούς που προκύπτουν από τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Τα ζητήματα θεμελιωδών δικαιωμάτων που εξετάζονται στα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου³ και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου⁴ τα τελευταία χρόνια επιβεβαιώνουν, σε μεγάλο βαθμό, την

3

Τα κύρια πρόσφατα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα: [Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων, Ευρωπαϊκό Ταμείο Επιστροφής και Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης Υψηλών Τρίτων Χωρών](#), της 6.2.2013. [Ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών](#), της 12.3.2013. [Στερεότυπα που αφορούν το φύλο στην ΕΕ](#), της 12.03.2013. [Ο αγώνας κατά του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των εγκλημάτων μίσους](#) της 14.3.2013. [Η ένταξη των μεταναστών](#), της 14.3.2013. [Ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών](#), της 16.4.2013. [Πρότυπες ρυθμίσεις για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης σε ολόκληρη την ΕΕ](#), της 21.5.2013. [Επίπτωση της κρίσης όσον αφορά την πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων στην υγειονομική περίθαλψη](#), της 4.7.2013. [Στρατηγική για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο της ΕΕ](#), της 12.9.2013. [Ασυνόδετοι ανήλικοι στην ΕΕ](#), της 12.9.2013. [Μεταναστευτικά ρεύματα στη Μεσόγειο, με ιδιαίτερη έμφαση στη Λαμπεντούζα](#), της 23.10.2013. [Η διάσταση του φύλου στο ευρωπαϊκό πλαίσιο εθνικών στρατηγικών ένταξης των Ρομά](#), της 10.12.2013. [Πρόγραμμα «Δικαιώματα και Ιθαγένεια» για την περίοδο 2014-2020](#), της 10.12.2013. [Γυναίκες με αναπηρία](#), της 11.12.2013. [Υλοποίηση των εθνικών στρατηγικών ενσωμάτωσης των Ρομά](#), της 12.12.2013. [Ποινικοποίηση των ΛΟΑΔΜ](#), της 16.1.2014. [Ομοφοβία και διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου](#), της 4.2.2014. [Μετανάστριες που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα στην Ευρωπαϊκή Ένωση](#), της 4.2.2014. [Βία κατά των γυναικών](#), της 25.2.2014. [Θεμελιώδη δικαιώματα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης \(2012\)](#), της 27.2.2014. [Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης](#), της 27.2.2014. [Ο αντίκτυπος του προγράμματος παρακολούθησης της Υπηρεσίας Εθνικής Ασφάλειας των Ηνωμένων Πολιτειών στα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ](#), της 12.3.2014. [Προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα](#), της 12.3.2014. [Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τον σκοπό της πρόληψης του εγκλήματος](#), της 12.3.2014. [Αξιολόγηση της δικαιοσύνης σε συνάρτηση με το ποινικό δίκαιο και το κράτος δικαίου](#), της 12.3.2014. [Έκθεση 2013 για την ιθαγένεια της ΕΕ](#), της 12.3.2014. [Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης](#), της 13.3.2014. [Ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών](#), της 13.3.2014. [Ενδιάμεση ανασκόπηση του προγράμματος της Στοκχόλμης](#), της 2.4.2014. [Θρησκευτικές ελευθερίες και πολιτιστική πολυμορφία](#), της 17.4.2014. [Ενιαία ψηφιακή αγορά](#), της 27.11.2014. [Η κατάσταση στη Μεσόγειο και ολιστική προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τη μετανάστευση](#), της 17.12.2014. [Πρόοδος ως προς την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2013](#), της 10.3.2015. [Καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών στο Διαδίκτυο](#), της 11.3.2015. [Διεθνής Ημέρα των Ρομά](#), της 15.4.2015. [Ευρωπαϊκή Εισαγγελία](#), της 29.4.2015. [Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία](#), της 20.5.2015. [Στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα γυναικών και ανδρών μετά το 2015](#), της 9.6.2015. [Ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια](#), της 9.7.2015. [Η κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση \(2013-2014\)](#), της 8.9.2015. [Μετανάστευση και πρόσφυγες στην Ευρώπη](#) της 10.09.2015. [Μαζική ηλεκτρονική παρακολούθηση πολιτών της ΕΕ](#), της 29.10.2015. [Μείωση των ανισοτήτων με ειδική εστίαση στην παιδική φτώχεια](#), της 24.11.2015. [Πολιτική συνοχής και περιθωριοποιημένες κοινότητες](#), της 24.11.2015. [Πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαίων πολιτών από τρομοκρατικές οργανώσεις](#), της 25.11.2015. [Προς μια νομοθετική πράξη για την ψηφιακή ενιαία αγορά](#), της 19.1.2016. [Ο ρόλος του διαπολιτισμικού διαλόγου, της πολιτισμικής πολυμορφίας και της εκπαίδευσης στην προώθηση των θεμελιωδών αξιών της ΕΕ](#), της 19.1.2016. [Τεκμήριο αθωότητας και δικαίωμα παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας](#), της 20.1.2016. [Δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών](#), της 9.3.2016.

4

Τα κύρια πρόσφατα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα: [Έκθεση της Επιτροπής του 2012 σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη](#), της 29.5.2013. [Στρατηγική για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο](#), της 22.7.2013. [Στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο](#), της 23.10.2013. [Αξιολόγηση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#), της 5-6.12.2013. [Καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους στην ΕΕ](#), της 5.12.2013. [Προώθηση των γυναικών και ισότητα των φύλων](#), της 10.12.2013. [Η κοινωνική κατάσταση στην ΕΕ](#), της 12.3.2014. [Έκθεση της Επιτροπής του 2013 σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ](#), της 21.5.2014. [Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και ορισμένα συναφή οριζόντια θέματα](#), της 16.7.2014. [Προστασία και προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού](#), της 5.12.2014. [Εφαρμογή του Χάρτη](#), της 22.5.2015. [Διπλωματία στον κυβερνοχώρο](#), της 11.2.2015. [Σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα](#)

καταλληλότητα των θεμάτων που προτείνονται για το πολυετές πλαίσιο της περιόδου 2018-2022. Επίσης, καταδεικνύουν τη σημασία της συμπερίληψης της αστυνομικής και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις.

Επιπλέον, ο ρατσισμός, η ξеноφοβία και οι συναφείς μορφές μισαλλοδοξίας εξακολουθούν να αποτελούν βασικό θέμα για τις εργασίες του Οργανισμού σύμφωνα με την πρόταση η οποία συνάδει με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού και με την ανάγκη για χορήγηση υποστήριξης προς την Επιτροπή και τα κράτη μέλη μέσω της παροχής στοιχείων και συμβουλών εμπειρογνομόνων σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης-πλασίου του Συμβουλίου 2008/913/ΔΕΥ για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξеноφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου⁵.

Επιπλέον, η συνεχιζόμενη εστίαση στην ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων, τα δικαιώματα των παιδιών, τη μετανάστευση και το άσυλο, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, τα δικαιώματα των θυμάτων και τη δικαστική συνεργασία θα στηρίξει περαιτέρω την εφαρμογή της νομοθεσίας και των πολιτικών της ΕΕ σε άλλους σημαντικούς τομείς των θεμελιωδών δικαιωμάτων⁶. Η ένταξη των Ρομά συνιστά επίσης σημαντική προτεραιότητα και έναν τομέα στον οποίο ο Οργανισμός μπορεί ακόμη να προσφέρει πολλά. Η ανάδειξη της κοινωνικής ένταξης στον

[δικαιώματα και τη δημοκρατία](#), της 20.7.2015. [Μετανάστευση](#), της 20.7.2015. [Μετανάστευση](#), της 12.10.2015.

⁵ EE L 328 της 6.12.2008, σ. 55.

⁶ Οδηγία 2000/78/ΕΚ, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, EE L 303 της 2.12.2000, σ. 16. Οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής, EE L 180 της 19.7.2000, σ. 22. Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Το θεματολόγιο της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, COM(2011) 60 τελικό. Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση, COM(2015) 240 final. Οδηγία 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία, EE L 280 της 26.10.2010, σ. 1. Οδηγία 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας, EE L 294 της 6.11.2013, σ. 1. Οδηγία (ΕΕ) 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, EE L 65 της 11.3.2016, σ. 1. Οδηγία (ΕΕ) 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, EE L 132 της 21.5.2016, σ. 1. Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προσωρινή νομική συνδρομή για υπόπτους ή κατηγορουμένους που στερούνται της ελευθερίας τους και τη νομική συνδρομή σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, COM(2013) 824 final. Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλασίου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου, EE L 119 της 4.5.2016, σ. 89. Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), EE L 119 της 4.5.2016, σ. 1.

τομέα αυτό, όπως προτείνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, συνάδει με τις εξελίξεις στον τομέα αυτό εντός της ΕΕ⁷.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του κανονισμού, η πρόταση περιλαμβάνει διατάξεις για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας με τις αρμοδιότητες άλλων φορέων, υπηρεσιών και οργανισμών της ΕΕ, καθώς και του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλων διεθνών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων⁸. Οι οργανισμοί και οι φορείς της ΕΕ που έχουν την πλέον άμεση σχέση με την παρούσα πρόταση είναι οι εξής: η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO)⁹, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύννορα (FRONTEX)¹⁰, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE)¹¹, ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ)¹², ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA)¹³, η Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUROJUST)¹⁴, η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (ΕΥΡΩΠΟΛ)¹⁵, η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL)¹⁶, το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (EUROFOUND)¹⁷ και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA)¹⁸.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η νομική βάση για την απόφαση σχετικά με τη θέσπιση πολυετούς πλαισίου για την περίοδο 2018-2022 είναι το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Αυτή ήταν επίσης η νομική βάση της απόφασης για τη θέσπιση του πολυετούς πλαισίου για την περίοδο 2013-2017.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η νομική βάση για το πρώτο πολυετές πλαίσιο για την περίοδο 2007-2012 ήταν το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού του Οργανισμού (κανονισμός αριθ. 168/2007 του Συμβουλίου). Ωστόσο, η εν λόγω νομική βάση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί πλέον διότι αποτελεί νομική βάση παράγωγου δικαίου, κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-133/06¹⁹. Η νομική βάση για τις

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά μέχρι το 2020, COM(2011) 173 τελικό. Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Δεκεμβρίου 2013, για αποτελεσματικά μέτρα ένταξης των Ρομά στα κράτη μέλη, ΕΕ C 378 της 24.12.2013, σ. 1. Ανακοίνωση της Επιτροπής: Ευρώπη 2020 Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, COM(2010) 2020 τελικό. Δημόσια διαβούλευση σχετικά με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων: http://ec.europa.eu/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/towards-european-pillar-social-rights/public_en.

⁸ Άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του ιδρυτικού κανονισμού του Οργανισμού.

⁹ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 439/2010, ΕΕ L 132 της 29.5.2010, σ. 11.

¹⁰ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004, ΕΕ L 349 της 25.11.2004, σ. 1.

¹¹ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1922/2006, ΕΕ L 403 της 30.12.2006, σ. 9.

¹² Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001, ΕΕ L 8 της 12.01.2001, σ. 1.

¹³ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 460/2004, ΕΕ L 077 της 13.3.2004, σ. 1.

¹⁴ Θεσπίστηκε με την απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ΕΕ L 63 της 6.3.2002, σ. 1.

¹⁵ Θεσπίστηκε με την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2009/371/ΔΕΥ, ΕΕ L 121 της 15.5.2009, σ. 37.

¹⁶ Θεσπίστηκε με την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2005/681/ΔΕΥ, ΕΕ L 256 της 1.10.2005, σ. 63.

¹⁷ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1365/75, ΕΕ L 139 της 30.5.1975, σ. 1.

¹⁸ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1077/2011, ΕΕ L 286 της 1.11.2011, σ. 1.

¹⁹ Απόφαση της 6ης Μαΐου 2008, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, υπόθεση C-133/06, Συλλογή 2008 σ. I-3189.

προτάσεις πολυετούς πλαισίου θα πρέπει να είναι μια διάταξη της Συνθήκης. Ελλείψει οποιασδήποτε άλλης (ειδικότερης) διάταξης, η νομική βάση θα πρέπει να είναι εκείνη του κανονισμού του Οργανισμού που θεσπίστηκε βάσει του άρθρου 308 της πρώην Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Μετά τη θέση σε ισχύ της συνθήκης της Λισαβόνας, η τροποποιημένη εκδοχή του συγκεκριμένου άρθρου είναι πλέον το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)

- **Επικουρικότητα**

Το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού προβλέπει ότι το πολυετές πλαίσιο για τον Οργανισμό εγκρίνεται κάθε πέντε έτη από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με βάση πρόταση της Επιτροπής και έπειτα από διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Επομένως, πρόκειται για περιοδική και υποχρεωτική πρωτοβουλία της ΕΕ, ώστε να επιβεβαιωθούν ή να ενημερωθούν οι θεματικοί τομείς στους οποίους ο Οργανισμός πρέπει να εστιάσει τις εργασίες για την επόμενη πενταετία.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας διότι ακολουθεί τη μορφή και το πεδίο εφαρμογής που ορίζει ο κανονισμός. Δεν υπάρχει καμία δυνατότητα απόκλισης για την Επιτροπή. Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι ο Οργανισμός ιδρύθηκε με σκοπό να αναπτύξει ένα σύνολο συναφών, αντικειμενικών, αξιόπιστων και συγκρίσιμων πληροφοριών και δεδομένων όσον αφορά ζητήματα θεμελιωδών δικαιωμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ούτως ώστε να καλυφθεί το κενό γνώσεων στους τομείς που συμπεριλαμβάνονται στο πολυετές πλαίσιο. Επί του παρόντος, δεν υπάρχει λιγότερο επαχθής τρόπος για τη συλλογή και τη συγκέντρωση συγκρίσιμων πληροφοριών σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα από όλα τα κράτη μέλη με στόχο τη στήριξη της διαμόρφωσης τεκμηριωμένων πολιτικών εντός της ΕΕ στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώθηκε στην εξωτερική αξιολόγηση του Οργανισμού η οποία διενεργήθηκε το 2012²⁰.

- **Επιλογή του νομικού μέσου**

Δεν υπάρχει δυνατότητα επιλογής του νομικού μέσου που θα χρησιμοποιηθεί. Το άρθρο 5 του κανονισμού προβλέπει ότι το πολυετές πλαίσιο θεσπίζεται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με βάση πρόταση της Επιτροπής και έπειτα από διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Σύμφωνα με το άρθρο 352 της ΣΛΕΕ, το οποίο αποτελεί τη νομική βάση για την πρόταση, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής και την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκδίδει την απόφασή του.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολόγηση**

Σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 4 του κανονισμού, το 2012 πραγματοποιήθηκε εξωτερική αξιολόγηση²¹. Η αξιολόγηση που διατυπώθηκε ήταν θετική όσον αφορά την

²⁰ Ramboll, Αξιολόγηση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τελική έκθεση, Νοέμβριος 2012, σ. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf, σημείο 3.4.

²¹ Ramboll, Αξιολόγηση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τελική έκθεση, Νοέμβριος 2012, σ. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf.

καταλληλότητα της παροχής βοήθειας και της εμπειρογνώσιας του Οργανισμού. Μια νέα εξωτερική αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί το 2017 στην οποία θα εξεταστούν η πρόοδος και τα επιτεύγματα που σημειώθηκαν μετά την τελευταία αξιολόγηση. Θα καλύψει τον τρόπο με τον οποίο ο Οργανισμός εφάρμοσε το πρόγραμμα εργασίας του, εντός του πολυετούς πλαισίου για την περίοδο 2013-2017 (βλ. επίσης το σημείο 5 κατωτέρω για άλλες ρυθμίσεις περί παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων).

- **Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συλλογή και χρήση εμπειρογνώσιας**

Σύμφωνα με τον κανονισμό, κατά την προετοιμασία της πρότασης για το πολυετές πλαίσιο, η Επιτροπή πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού. Η Επιτροπή ζήτησε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού κατά τη σύνοδό του στις 19-20 Μαΐου 2015 να προετοιμάσει την αιτιολόγηση για γνώμη η οποία επρόκειτο να παραδοθεί στην Επιτροπή στις αρχές του 2016. Η γνώμη, στην οποία παρουσιάζονται οι απόψεις του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την αναθεώρηση του ισχύοντος πολυετούς πλαισίου, παραλήφθηκε από την Επιτροπή την 1η Μαρτίου 2016²². Η γνώμη βασίζεται στις συζητήσεις που διεξήχθησαν κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου τον Σεπτέμβριο του 2015, μια στοχευμένη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη τον Σεπτέμβριο του 2015, μια συνάντηση με τα ενδιαφερόμενα μέρη τον Νοέμβριο του 2015, τη γνώμη της Επιστημονικής Επιτροπής του Οργανισμού και την ενδιάμεση αξιολόγηση των δραστηριοτήτων του Οργανισμού κατά την περίοδο 2013-2015²³. Η Επιτροπή ζήτησε επίσης τη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού σχετικά με το σχέδιο πρότασης κατά τη συνεδρίασή της στις 19-20 Μαΐου 2016.

Τα συμπεράσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης των δραστηριοτήτων του Οργανισμού κατά την περίοδο 2013-2015 συνηγορούσαν υπέρ της καταλληλότητας των θεματικών στόχων του ισχύοντος πολυετούς πλαισίου και της ανάγκης για περαιτέρω ανάπτυξη της εμπειρογνώσιας του Οργανισμού και της συγκέντρωσης δεδομένων στους τομείς αυτούς. Το συμπέρασμα αυτό στηρίζεται ιδίως σε εκθέσεις επισκόπησης της κατάστασης στις οποίες αξιολογούνται τα επιτεύγματα σε κάθε θεματικό τομέα και παρουσιάζεται μια προκαταρκτική ανάλυση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων στους διάφορους θεματικούς τομείς.

Η στοχευμένη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη²⁴ βασίστηκε σε ένα ερωτηματολόγιο σχετικά με το πολυετές πλαίσιο και την αναθεώρησή του. Το 86 % του συνόλου των ερωτηθέντων έκρινε ότι τα θέματα του ισχύοντος πολυετούς πλαισίου εξακολουθούν να είναι κατάλληλα και θα πρέπει να διατηρηθούν στο νέο πολυετές πλαίσιο του Οργανισμού για την περίοδο 2018-2022. Η άποψη αυτή επιβεβαιώθηκε από τη συνάντηση με τα ενδιαφερόμενα μέρη τον Νοέμβριο του 2015, τη γνώμη της Επιστημονικής Επιτροπής και τη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού η οποία παραλήφθηκε την 1η Μαρτίου 2016.

- **Εκτίμηση των επιπτώσεων**

Το άρθρο 5 του κανονισμού ορίζει ότι οι θεματικοί τομείς δραστηριότητας του Οργανισμού καθορίζονται στο πολυετές πλαίσιο πενταετούς διάρκειας το οποίο εγκρίνεται από το Συμβούλιο κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Το ισχύον πολυετές πλαίσιο (2013-2017) λήγει

²² <http://fra.europa.eu/en/about-fra/what-we-do/areas-of-work/multi-annual-framework-2018-2022>.

²³ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-mid-term-review-strategic-plan-2013-2017_en.pdf.

²⁴ Απεστάλη ερωτηματολόγιο σε περίπου 500 συγκεκριμένες επαφές σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και εθνικούς οργανισμούς για τα ανθρώπινα δικαιώματα (φορείς ισότητας, εθνικούς οργανισμούς ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οργανισμούς διαμεσολάβησης). Τα αποτελέσματα είναι διαθέσιμα στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://fra.europa.eu/en/about-fra/what-we-do/areas-of-work/multi-annual-framework-2018-2022>.

στο τέλος του 2017. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τον κανονισμό, η υποβολή πρότασης για νέο πολυετές πλαίσιο αποτελεί υποχρεωτικό και περιοδικό καθήκον. Δεν έχει προαιρετικό χαρακτήρα. Επιπλέον, τα θέματα του προηγούμενου πολυετούς πλαισίου παραμένουν κατάλληλα. Ένα εξ αυτών είναι υποχρεωτικά η καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των συναφών μορφών μισαλλοδοξίας, όπως προβλέπεται από το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει σημαντική απόκλιση ούτε ως προς τα θέματα.

Το πολυετές πλαίσιο δεν επιφέρει καμία δημοσιονομική επίπτωση (βλ. σημείο 4).

Στην «εργαλειοθήκη» για τη βελτίωση της νομοθεσίας καθίσταται σαφές ότι η εκτίμηση των επιπτώσεων απαιτείται μόνο όταν οι αναμενόμενες οικονομικές, περιβαλλοντικές ή κοινωνικές επιπτώσεις της δράσης της ΕΕ ενδέχεται να είναι σημαντικές, πράγμα που δεν ισχύει για το πολυετές πλαίσιο. Από την «εργαλειοθήκη» προκύπτει επίσης ότι η εκτίμηση των επιπτώσεων δεν είναι απαραίτητη *«όταν οι επιλογές στη διάθεση της Επιτροπής είναι πολύ λίγες ή δεν υφίστανται καθόλου (για παράδειγμα, όταν η Επιτροπή εφαρμόζει προηγούμενες αποφάσεις πολιτικής οι οποίες έχουν ήδη υποβληθεί σε αξιολόγηση του αντίκτυπου)»*²⁵. Αυτό ισχύει για το πολυετές πλαίσιο διότι, δυνάμει του κανονισμού, ο οποίος έχει ήδη υποβληθεί σε εκτίμηση των επιπτώσεων στην οποία καλύφθηκε η υποχρέωση για πολυετές πλαίσιο, η Επιτροπή οφείλει να υποβάλλει πρόταση για πολυετές πλαίσιο κάθε πέντε έτη.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κατευθυντηρίων γραμμών, η απουσία της εκτίμησης των επιπτώσεων και της αιτιολόγησής της επισημάνθηκε στον χάρτη πορείας για την πρόταση.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει καμία άμεση επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Το πολυετές πλαίσιο καθορίζει το θεματικό πλαίσιο εντός του οποίου ο Οργανισμός πρέπει να συνεχίσει να επιτελεί τα καθήκοντά του. Ο Οργανισμός θα αναπτύξει σχέδια εντός των τομέων του πολυετούς πλαισίου και σύμφωνα με τους ανθρώπινους και δημοσιονομικούς πόρους του ετήσιου προϋπολογισμού του Οργανισμού, ο οποίος εγκρίνεται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Το θέμα αυτό θα παρουσιαστεί λεπτομερώς στα έγγραφα προγραμματισμού του Οργανισμού.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις περί παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 6 στοιχείο α) του κανονισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού υιοθετεί το πρόγραμμα εργασίας του Οργανισμού σύμφωνα με το πολυετές πλαίσιο και έπειτα από γνωμοδότηση της Επιτροπής και της Επιστημονικής Επιτροπής. Αυτό συμβάλλει στη διασφάλιση της συνοχής των δραστηριοτήτων του Οργανισμού με το πολυετές πλαίσιο.

Επιπλέον, ο Οργανισμός καταρτίζει ένα στρατηγικό σχέδιο για την περίοδο που καλύπτει το πολυετές πλαίσιο, στο οποίο καθορίζονται οι στόχοι και τα αναμενόμενα αποτελέσματα για καθέναν από τους θεματικούς τομείς. Το σχέδιο αυτό προσφέρει καθοδήγηση για την εκπόνηση των εγγράφων προγραμματισμού.

Ο Οργανισμός δημοσιεύει ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές του σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) του κανονισμού και διενεργεί τακτικά εσωτερικές αξιολογήσεις του έργου του, βάσει του πολυετούς πλαισίου, του στρατηγικού σχεδίου και

²⁵

http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/tool_5_en.htm.

των εγγράφων προγραμματισμού. Ενδιάμεση αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2015 και κάλυψε την περίοδο 2013-2015²⁶. Βασίστηκε σε εκθέσεις επισκόπησης της κατάστασης για καθέναν από τους θεματικούς τομείς που καλύπτει το πολυετές πλαίσιο και παρουσίασε τα κύρια επιτεύγματα. Παρείχε επίσης προκαταρκτική ανάλυση των επιπτώσεων σχετικά με την επίτευξη των στόχων και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο στρατηγικό σχέδιο του Οργανισμού για την περίοδο 2013-2017²⁷ για κάθε θεματικό τομέα. Το θέμα αυτό συζητήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρίαση του τον Σεπτέμβριο του 2015. Η διαδικασία επισκόπησης της κατάστασης και η ενδιάμεση αξιολόγηση συνέβαλαν επίσης στον προβληματισμό σχετικά με τους θεματικούς τομείς για το πολυετές πλαίσιο του Οργανισμού για την περίοδο 2018-2022.

Επιπλέον, όπως αναφέρεται στο σημείο 3, εξωτερική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε το 2012²⁸. Νέα εξωτερική αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί το 2017.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

- Η πρόσβαση στη δικαιοσύνη και τα θύματα εγκληματικών πράξεων: Οι εν λόγω τομείς αποτελούν ήδη θεματικούς τομείς στους οποίους επικεντρώνεται ο Οργανισμός στο πλαίσιο του πολυετούς πλαισίου για την περίοδο 2013-2017. Συνδέονται στενά, υπό την έννοια ότι αφορούν την πορεία για την επίτευξη αποτελεσματικής δικαιοσύνης για τους πολίτες. Συνεπώς, για λόγους απλούστευσης του πολυετούς πλαισίου, μπορούν ναυπαχθούν στον ίδιο θεματικό τομέα. Στο Πρόγραμμα της Στοκχόλμης υπογραμμίστηκε η ανάγκη για καλύτερη πρόσβαση στη δικαιοσύνη εντός της ΕΕ και για τη βελτίωση της υποστήριξης προς τα θύματα εγκληματικών πράξεων στην ΕΕ. Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της σχετικά με το θεματολόγιο της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020²⁹, ανέφερε ότι είναι σημαντικό να διευκολυνθεί η πρόσβαση στη δικαιοσύνη επί ίσοις όροις στα κράτη μέλη και να εξασφαλιστούν ένδικο μέσα απονομής της δικαιοσύνης με γρήγορο και αξιόπιστο τρόπο, μεταξύ άλλων μέσω «εξωδικαστικών» λύσεων. Επισήμανε, επίσης, τις προσπάθειες της ΕΕ για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των θυμάτων εγκληματικών πράξεων³⁰ και του σεβασμού του δικαιώματος για αποτελεσματικά μέσα ένδικης προστασίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 27ης Ιουνίου 2014, για τον καθορισμό των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης τόνισε την ανάγκη για περαιτέρω απλοποίηση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη, την προαγωγή αποτελεσματικών μέσων ένδικης προστασίας και την ενίσχυση της προστασίας των θυμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, έγινε έκκληση για αξιοποίηση της εμπειρογνώσιας του Οργανισμού. Τα τελευταία χρόνια ο Οργανισμός ανέπτυξε σταδιακά την εμπειρογνώσια του στον εν λόγω τομέα. Για παράδειγμα, δημοσίευσε έκθεση σχετικά με τα θύματα εγκληματικών πράξεων

²⁶ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-mid-term-review-strategic-plan-2013-2017_en.pdf.

²⁷ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_strategic_plan_en.pdf.

²⁸ Ramboll, Αξιολόγηση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τελική έκθεση, Νοέμβριος 2012, σ. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf.

²⁹ COM(2014) 144 final.

³⁰ Οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 57. Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων, ΕΕ L 261 της 6.8.2004, σ. 15. Οδηγία 2011/99/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, περί της ευρωπαϊκής εντολής προστασίας, ΕΕ L 338 της 21.12.2011, σ. 2. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 606/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την αμοιβαία αναγνώριση μέτρων προστασίας σε αστικές υποθέσεις, ΕΕ L 181 της 29.6.2013, σ. 4.

στην ΕΕ³¹, έκθεση σχετικά με τη σοβαρή εργασιακή εκμετάλλευση³² και μεγάλης κλίμακας έρευνες που περιλαμβάνουν ερωτήσεις σχετικά με τις εμπειρίες των ερωτηθέντων ως θυμάτων εγκληματικών πράξεων (έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις μειονότητες και τις διακρίσεις, έρευνα για τα άτομα ΛΟΑΔ, έρευνα για τις εμπειρίες των Εβραίων και τις αντισημιτικές αντιλήψεις, έρευνες σχετικά με τη βία κατά των γυναικών)³³. Επιπλέον, ο Οργανισμός κατάρτισε γενικές εκθέσεις σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, μεταξύ άλλων σε συγκεκριμένες κατηγορίες περιπτώσεων (π.χ. για τους αιτούντες άσυλο, την προστασία των δεδομένων, τα παιδιά και την επιχειρηματική ελευθερία), δρομολόγησε διαδικτυακή αποσαφηνιστική καθοδήγηση σχετικά με την ανεύρεση μέσων ένδικης προστασίας [η οποία πρόκειται να συμπεριληφθεί στη Διαδικτυακή Πύλη της Ευρωπαϊκής Ηλεκτρονικής Δικαιοσύνης (e-Justice) πριν από το τέλος του 2016], ενώ επί του παρόντος ασχολείται με την εκπόνηση εγχειριδίου σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη στην Ευρώπη³⁴. Για να μπορέσει ο Οργανισμός να συνεχίσει το έργο του σε αυτούς τους τομείς και να αναπτύξει περαιτέρω την εμπειρογνώσια του, καθώς και αξιόπιστα και συγκρίσιμα δεδομένα, οι θεματικοί αυτοί τομείς πρέπει να επιβεβαιωθούν στο πολυετές πλαίσιο για την περίοδο 2018-2022. Η άποψη αυτή εκφράστηκε με σαφήνεια στις εσωτερικές αξιολογήσεις του Οργανισμού και στη δημόσια διαβούλευση που δρομολόγησε ο Οργανισμός το φθινόπωρο του 2015, στην οποία η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων ανέφερε ότι οι εν λόγω τομείς εστίασης θα πρέπει να διατηρηθούν. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στηρίζει τη διατήρηση αυτών των τομέων εστίασης.

- Η ισότητα και η απαγόρευση των διακρίσεων: Αναμένεται ότι ο Οργανισμός θα συνεχίσει να συλλέγει δεδομένα σχετικά με τις διακρίσεις και την ισότητα. Ο τομέας αυτός αποτέλεσε κεντρικό σημείο για το πολυετές πλαίσιο της περιόδου 2013-2017 και πρέπει να διατηρήσει τη σημασία του. Για να απλουστευτεί η διατύπωση που χρησιμοποιήθηκε στο προηγούμενο πολυετές πλαίσιο, πρέπει να γίνει γενική αναφορά στην ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων και να μην αναφερθούν οι ειδικοί λόγοι διακρίσεων που καλύπτονται από το άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα θέματα που αφορούν το φύλο πρέπει να αντιμετωπιστούν σε στενή συνεννόηση και συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), το οποίο έχει ως ειδική εντολή τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την ισότητα των φύλων και τις διακρίσεις λόγω φύλου. Κατά τα τελευταία έτη ο Οργανισμός δημοσίευσε ορισμένες σχετικές εκθέσεις με θέμα την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων (σχετικά με τα άτομα με αναπηρία³⁵, τις διακρίσεις λόγω γενετήσιου προσανατολισμού³⁶ και την κατάσταση σχετικά με την ισότητα στην ΕΕ³⁷). Η έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις μειονότητες και τις διακρίσεις (EU-MIDIS II)³⁸ θα πρέπει να επαναλαμβάνεται τακτικά, ούτως ώστε να καθορίζονται οι επικρατούσες τάσεις. Επιπλέον, ο Οργανισμός διαδραματίζει συγκεκριμένο ρόλο στο πλαίσιο της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες. Η συνέχιση των εργασιών του Οργανισμού για την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων θα είναι σημαντική για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σε πρακτικά θέματα και την περαιτέρω υποστήριξη της χάραξης πολιτικής

³¹ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/victims-crime-eu-extent-and-nature-support-victims>.

³² <http://fra.europa.eu/en/publication/2015/severe-labour-exploitation-workers-moving-within-or-european-union>.

³³ <http://fra.europa.eu/en/research/surveys>.

³⁴ <http://fra.europa.eu/en/project/2014/handbook-access-justice-europe>.

³⁵ <http://fra.europa.eu/en/theme/people-disabilities>.

³⁶ <http://fra.europa.eu/en/theme/lgbti>.

³⁷ <http://fra.europa.eu/en/opinion/2013/fra-opinion-situation-equality-european-union-10-years-initial-implementation-equality>.

³⁸ <http://fra.europa.eu/en/project/2015/eu-midis-ii-european-union-minorities-and-discrimination-survey>.

στον συγκεκριμένο τομέα. Την άποψη αυτή στηρίζουν επίσης τα ενδιαφερόμενα μέρη του Οργανισμού, όπως προέκυψε από τη διαδικασία διαβούλευσης, και το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού.

- Η κοινωνία των πληροφοριών, και ιδίως ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής και η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με το ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη³⁹, υπογράμμισε τον καθοριστικό ρόλο των ΤΠΕ και ιδίως του διαδικτύου ως ζωτικού μέσου της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας: για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, την εργασία, το παιχνίδι, την επικοινωνία και την ελεύθερη έκφραση. Η προσέγγιση αυτή επιβεβαιώθηκε με τη στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά. Στη στρατηγική αυτή ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις επιπτώσεις της ψηφιακής ενιαίας αγοράς για το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης.

Η εδραίωση της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας στο διαδίκτυο, καθώς και η διασφάλιση της πρόσβασης σε πληθώρα πληροφοριών, πηγών και απόψεων είναι σημαντικές. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την αντιμετώπιση των ζητημάτων θεμελιωδών δικαιωμάτων στον κυβερνοχώρο, ιδίως με την ενίσχυση των πολιτικών για την προστασία και την προώθηση της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων επικοινωνίας, την ανάπτυξη παιδείας για τα μέσα επικοινωνίας, την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο. Η ΕΕ έλαβε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, όπως η οδηγία σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας⁴⁰, η στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο⁴¹, η ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Κέντρου για τα Εγκλήματα στον Κυβερνοχώρο εντός της Ευρώπης, η οδηγία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων⁴² και το νέο νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ για την προστασία δεδομένων⁴³. Τα θεμελιώδη δικαιώματα στο διαδίκτυο συνιστούν επίσης σημαντικό στοιχείο για τη διακυβέρνηση του διαδικτύου.

Ο Οργανισμός εκπόνησε ορισμένες μελέτες στον τομέα της προστασίας των δεδομένων, όπως το εγχειρίδιο για την ευρωπαϊκή νομολογία της προστασίας των δεδομένων⁴⁴, μια

³⁹ COM(2010) 245 τελικό.

⁴⁰ Οδηγία 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ΕΕ L 335 της 17.12.2011, σ. 1.

⁴¹ Κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο: για έναν ανοικτό, ασφαλή και προστατευμένο κυβερνοχώρο», JOIN/2013/01 final.

⁴² Οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1.

⁴³ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τον σκοπό της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89· Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ.1.

⁴⁴ <http://fra.europa.eu/en/project/2012/handbook-european-data-protection-case-law>.

μελέτη σχετικά με τα μέσα ένδικης προστασίας που έχουν στη διάθεσή τους τα φυσικά πρόσωπα σε σχέση με τις πρακτικές παρακολούθησης⁴⁵, και εκπονεί επί του παρόντος μελέτη σχετικά με τις επιπτώσεις της χρήσης βιομετρικών δεδομένων στα θεμελιώδη δικαιώματα⁴⁶. Είναι σημαντικό ο Οργανισμός να ενισχύσει την εμπειρογνωσία του και να συγκεντρώσει στοιχεία σχετικά με ζητήματα θεμελιωδών δικαιωμάτων που αφορούν τον ψηφιακό κόσμο — συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου των μέσων— και τη διακυβέρνηση του Διαδικτύου, και σχετικά με ζητήματα που αφορούν την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα. Ο Οργανισμός θα συνεργαστεί στενά με άλλες υπηρεσίες και φορείς της ΕΕ στους τομείς αυτούς, όπως ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA) και το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ).

- Η δικαστική και η αστυνομική συνεργασία: Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της σχετικά με το θεματολόγιο της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020⁴⁷, υπογράμμισε ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη χτίζοντας γέφυρες μεταξύ των διαφόρων δικαστικών και διοικητικών συστημάτων των κρατών μελών. Αυτό ισχύει σε αστικές, εμπορικές, διοικητικές και ποινικές υποθέσεις, και συνεπάγεται την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ δικαστικών αρχών, διοικητικών αρχών και αρχών επιβολής του νόμου, καθώς και την ανάπτυξη ελάχιστων προτύπων σε ολόκληρη την ΕΕ. Είναι σημαντικό ο Οργανισμός να είναι σε θέση να παράσχει στήριξη μέσω των πρωτοβουλιών του για την έρευνα και τη συλλογή στοιχείων οι οποίες αποσκοπούν στην ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας. Συνεπώς, αυτός ο θεματικός τομέας θα πρέπει να παραμείνει στο πολυετές πλαίσιο για την περίοδο 2018-2022.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το Συμβούλιο απέκλεισε από το πολυετές πλαίσιο για την περίοδο 2013-2017 τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις. Ωστόσο, το 2011 η Επιτροπή είχε συμπεριλάβει τον τομέα αυτόν στην πρότασή της⁴⁸. Επίσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστήριξε σθεναρά την ένταξη της συνεργασίας σε ποινικές και αστυνομικές υποθέσεις στο ισχύον πολυετές πλαίσιο του Οργανισμού και εξέφρασε έντονη δυσαρέσκεια για την έλλειψη συμφωνίας στο Συμβούλιο όσον αφορά το θέμα αυτό⁴⁹. Πράγματι, μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις αποτελεί μέρος του κεκτημένου της ΕΕ και έχουν αναληφθεί σημαντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ στον τομέα αυτό, όπως για παράδειγμα η δημιουργία Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας⁵⁰ και η θέσπιση κοινών κανόνων για την προστασία των δικαιωμάτων των υπόπτων και των κατηγορουμένων σε

⁴⁵ <http://fra.europa.eu/en/project/2014/national-intelligence-authorities-and-surveillance-eu-fundamental-rights-safeguards-and>.

⁴⁶ <http://fra.europa.eu/en/project/2012/handbook-european-data-protection-case-law>.

⁴⁷ COM(2014) 144 final.

⁴⁸ Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος πλαισίου του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2013-2017, COM (2011) 880 τελικό.

⁴⁹ Ψήφισμα P7_TA(2012)0500, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, σχετικά με την κατάσταση ως προς τα θεμελιώδη δικαιώματα στην ΕΕ (2010-2011), σημείο 45· Έκθεση της εισηγήτριας όσον αφορά το ισχύον πολυετές πλαίσιο: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0361&language=EL>.

⁵⁰ Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, COM(2013) 534 final.

ποινικές διαδικασίες⁵¹. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 27ης Ιουνίου 2014, για τον καθορισμό των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης τόνισε, μεταξύ άλλων, την ανάγκη για συνέχιση των προσπάθειών με στόχο την ενίσχυση των δικαιωμάτων των υπόπτων και των κατηγορουμένων σε ποινικές διαδικασίες. Στο πλαίσιο αυτό, έγινε έκκληση για αξιοποίηση της εμπειρογνωσίας του Οργανισμού. Επιπλέον, στα τέλη του 2014 έληξε η μεταβατική φάση που προβλέπεται από τη Συνθήκη της Λισαβόνας για τον τομέα της δικαιοσύνης. Αυτό οδήγησε σε άρση των περιορισμών ως προς τον δικαστικό έλεγχο από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως προς τον ρόλο της Επιτροπής ως θεματοφύλακα της Συνθήκης στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις. Ως εκ τούτου, για να ασκήσει η Επιτροπή τον ελεγκτικό της ρόλο, απαιτούνται στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με την επιτόπια κατάσταση. Το έργο του Οργανισμού στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης έχει ήδη αποδειχθεί χρήσιμο, με βάση τις μελέτες ad hoc που πραγματοποιήθηκαν ύστερα από αίτημα της Επιτροπής (όσον αφορά τα παιδιά στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών⁵², τη μεταφορά των κρατουμένων⁵³, το δικαίωμα σε διερμηνεία, μετάφραση και ενημέρωση κατά τις ποινικές διαδικασίες⁵⁴). Η ποινική δικαιοσύνη πρέπει να αποτελέσει πλέον αναπόσπαστο μέρος των θεματικών που άπτονται της δικαστικής συνεργασίας. Την άποψη αυτή υποστήριξε σθεναρά το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στη γνώμη του και ανέφερε επίσης την εξωτερική αξιολόγηση του Οργανισμού που διενεργήθηκε το 2012⁵⁵.

Το ίδιο ισχύει και για την αστυνομική συνεργασία, στην οποία θα πρέπει να γίνει ρητή αναφορά στο πολυετές πλαίσιο για την περίοδο 2018-2022. Η σημασία της ενίσχυσης της αστυνομικής συνεργασίας έχει ήδη υπογραμμιστεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στα συμπεράσματά του της 27ης Ιουνίου 2014 και κατέστη ακόμη περισσότερο σαφής μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις που έπληξαν τα κράτη μέλη το 2015. Η διάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων είναι καίριας σημασίας εν προκειμένω. Το γεγονός αυτό επισημάνθηκε από την

⁵¹ Οδηγία 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία, ΕΕ L 280 της 26.10.2010, σ. 1. Οδηγία 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας, ΕΕ L 294 της 6.11.2013, σ. 1. Οδηγία (ΕΕ) 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, ΕΕ L 65 της 11.3.2016, σ. 1. Οδηγία (ΕΕ) 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 1. Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προσωρινή νομική συνδρομή για υπόπτους ή κατηγορουμένους που στερούνται της ελευθερίας τους και τη νομική συνδρομή σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, COM(2013) 824 final.

⁵² <http://fra.europa.eu/en/publication/2015/child-friendly-justice-perspectives-and-experiences-professionals-childrens>.

⁵³ <http://fra.europa.eu/en/project/2015/rehabilitation-and-mutual-recognition-practice-concerning-eu-law-transfer-persons>.

⁵⁴ <http://fra.europa.eu/en/project/2015/right-interpretation-and-translation-and-right-information-criminal-proceedings-eu>.

⁵⁵ Ramboll, Αξιολόγηση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τελική έκθεση, Νοέμβριος 2012, σ. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf. Το συμπέρασμα που προέκυψε από την εξωτερική αξιολόγηση του Οργανισμού το 2012 ήταν ότι ο αποκλεισμός της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις από το πολυετές πλαίσιο θεωρήθηκε ασυνεπής από τους ευρωπαίους πολίτες (βλ. σ. vii, 63, 71 και 97).

Επιτροπή στην ανακοίνωσή της σχετικά με το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια⁵⁶. Επίσης, στον τομέα αυτό ο Οργανισμός παρείχε πολύτιμη στήριξη βάσει ad hoc αιτημάτων των υπηρεσιών της Επιτροπής. Για παράδειγμα, κατάρτισε το έγγραφο «Δώδεκα επιχειρησιακά ζητήματα σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα για την επιβολή του νόμου κατά την επεξεργασία των δεδομένων από τις καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών (PNR)» στο πλαίσιο παροχής στήριξης προς τα κράτη μέλη για τη δημιουργία των κατάλληλων προτύπων θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά την επεξεργασία δεδομένων από τις καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών (PNR). Απαιτείται επίσης ενισχυμένη αστυνομική συνεργασία υπό το πρίσμα της προσφυγικής κρίσης, η οποία οδηγεί σε αύξηση της εμπορίας ανθρώπων και της λαθραίας διακίνησης μεταναστών. Είναι σημαντικό ο Οργανισμός να είναι σε θέση να προσφέρει στήριξη μέσω της παροχής αξιόπιστων και συγκρίσιμων δεδομένων, της συλλογής βέλτιστων πρακτικών και της ανάληψης πρωτοβουλιών σε τομείς όπως, για παράδειγμα, η καταπολέμηση της λαθραίας διακίνησης μεταναστών, του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας.

- Η μετανάστευση, τα σύνορα, το άσυλο και η ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών: Λόγω της απότομης αύξησης του αριθμού των αιτούντων άσυλο κατά τα τελευταία χρόνια, η μετανάστευση έχει αναχθεί σε υψηλή προτεραιότητα για την Επιτροπή, όπως τόνισε ο πρόεδρος κ. Γιούνκερ στην ομιλία του σχετικά την κατάσταση της Ένωσης στις 9 Σεπτεμβρίου 2015 και όπως καταδεικνύεται με την έγκριση του ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης για τη μετανάστευση τον Μάιο του 2015⁵⁷ και τις πολυάριθμες πρωτοβουλίες που έχουν ήδη αναληφθεί από την Επιτροπή στον τομέα αυτό ή θα αναληφθούν στο μέλλον. Στο πλαίσιο αυτό και λαμβανομένων υπόψη των αυξανόμενων μεταναστευτικών ροών προς την ΕΕ, οι εργασίες που πραγματοποιεί ο Οργανισμός διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην ανάδειξη σχετικών πρακτικών θεμάτων. Ο Οργανισμός θα πρέπει να συνεχίσει να εργάζεται για τη συλλογή δεδομένων στον τομέα αυτό σε στενή συνεργασία με άλλες υπηρεσίες της ΕΕ, πιο συγκεκριμένα την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα (FRONTEX). Ο Οργανισμός δημοσίευσε ήδη ορισμένες σχετικές εκθέσεις κατά τα τελευταία χρόνια (π.χ. «επιστροφή/μεταφορά παιδιών σε κίνδυνο τα οποία είναι πολίτες της ΕΕ», «κοινωνική ένταξη και συμμετοχή των μεταναστών στην κοινωνία», «εναλλακτική κράτηση για αιτούντες άσυλο και άτομα που βρίσκονται σε διαδικασία επιστροφής», «το κόστος του αποκλεισμού από την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη — η περίπτωση των παράτυπων μεταναστών», «θεμελιώδη δικαιώματα στα χερσαία σύνορα: ευρήματα από επιλεγμένα σημεία συνοριακής διέλευσης της ΕΕ», «νόμιμοι διάυλοι εισόδου στην ΕΕ για τα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας: εργαλειοθήκη», «θεμελιώδη δικαιώματα στους αερολιμένες και στα χερσαία σύνορα», «εγχειρίδιο του ευρωπαϊκού δικαίου σχετικά με το άσυλο, τα σύνορα και τη μετανάστευση»)⁵⁸ και έλαβε μέρος σε δραστηριότητες επιμόρφωσης με θέμα τα θεμελιώδη δικαιώματα για συνοριοφύλακες σε συνεργασία με τον FRONTEX. Δημοσιεύει επίσης τακτικά συλλογές δεδομένων σχετικά με την ισχύουσα κατάσταση στην ΕΕ όσον αφορά τη μετανάστευση⁵⁹. Όσον αφορά την ένταξη των μεταναστών, (συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων), το 2016 και το 2017 ο Οργανισμός θα πραγματοποιήσει δύο σημαντικά

⁵⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια, COM(2015) 185 final.

⁵⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση, COM(2015) 240 final.

⁵⁸ <http://fra.europa.eu/en/theme/asylum-migration-borders>.

⁵⁹ <http://fra.europa.eu/en/theme/asylum-migration-borders/overviews>.

έργα με θέμα την ένταξη των μεταναστών. Πρώτον, θα προχωρήσει στο δεύτερο στάδιο της έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις μειονότητες και τις διακρίσεις (EU-MIDIS II), το οποίο θα καταστήσει δυνατό τον καθορισμό των τάσεων. Δεύτερον, θα προχωρήσει στη συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με τις εθνικές και τις περιφερειακές/τοπικές πολιτικές για την κοινωνική ένταξη και τη συμμετοχή των μεταναστών στην κοινωνία μέσω του ερευνητικού δικτύου του Οργανισμού FRANET (SIMPS). Αυτό το σημαντικό έργο όσον αφορά τις διακρίσεις εις βάρος των μεταναστών και την κοινωνική ένταξη θα πρέπει να συνεχιστεί και μετά το 2018. Τα ενδιαφερόμενα μέρη υποστηρίζουν σε μεγάλο βαθμό τις συνεχιζόμενες εργασίες του Οργανισμού σε θέματα μετανάστευσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο ζήτησε επίσης από τον Οργανισμό να συνεχίσει τις εργασίες του για τα ζητήματα αυτά.

- Ο ρατσισμός, η ξеноφοβία και οι συναφείς μορφές μισαλλοδοξίας: Αυτός ο θεματικός τομέας θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο πολυετές πλαίσιο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού. Ο ρατσισμός, η ξеноφοβία και άλλες συναφείς μορφές μισαλλοδοξίας αυξάνονται στην ΕΕ, τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου. Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της ριζοσπαστικοποίησης καθώς ο τομέας της μετανάστευσης επιφέρουν ολοένα και μεγαλύτερες προκλήσεις. Η ΕΕ εφαρμόζει ένα κοινό πλαίσιο για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξеноφοβίας⁶⁰, το οποίο παρακολουθείται στενά από την Επιτροπή. Από το πρώτο ετήσιο συνέδριο της Επιτροπής για τα θεμελιώδη δικαιώματα προέκυψε ένας κατάλογος δράσεων για την καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους και της ρητορικής μίσους και την προώθηση μιας νοοτροπίας ανοχής χωρίς αποκλεισμούς στην ΕΕ⁶¹. Κατά το συνέδριο υπογραμμίστηκε η έλλειψη αξιόπιστων και συγκρίσιμων δεδομένων για τα εγκλήματα μίσους. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό ο Οργανισμός να εστιάσει το έργο του στην παροχή βοήθειας προς τα κράτη μέλη, ώστε να σημειωθεί πρόοδος σε αυτόν τον τομέα, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας για την καταγραφή των εγκλημάτων μίσους. Αυτό θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat). Επιπλέον, είναι σημαντικό ο Οργανισμός να επαναλαμβάνει τακτικά τις μεγάλης κλίμακας μελέτες του, όπως τη μελέτη με θέμα τον αντισημιτισμό, ούτως ώστε να εντοπιστούν οι επικρατούσες τάσεις, και να αναπτύξει ένα σύνολο δεδομένων σχετικά με το αντιμουςουλμανικό μίσος, καθώς και ένα ξεχωριστό σύνολο δεδομένων σχετικά με την ξеноφοβία υπό το πρίσμα της μεταναστευτικής επικαιρότητας.

- Τα δικαιώματα του παιδιού: Η προώθηση και η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελούν προτεραιότητα για την ΕΕ. Πρόκειται για σημαντικό θεματικό τομέα στον οποίο επικεντρώνεται ο Οργανισμός στο πλαίσιο του πολυετούς πλαισίου για την περίοδο 2013-2017. Ο Οργανισμός έχει δημοσιεύσει πολυάριθμες έρευνες σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και για ορισμένους άλλους τομείς πολιτικής όπως, για παράδειγμα, το άσυλο και η μετανάστευση, η κοινωνική ένταξη, η δικαιοσύνη, η καταπολέμηση των διακρίσεων, ο ρατσισμός και η ξеноφοβία, η βία εις βάρος των παιδιών, η προστασία των παιδιών και η παιδική πρόνοια⁶². Η Επιτροπή διοργανώνει ετήσιο ευρωπαϊκό φόρουμ για τα δικαιώματα του παιδιού⁶³ και πρόσφατα προέβη σε

⁶⁰ Απόφαση-πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2008, για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξеноφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου, ΕΕ L 328 της 6.12.2008, σ. 55.

⁶¹ http://ec.europa.eu/justice/events/colloquium-fundamental-rights-2015/files/fundamental_rights_colloquium_conclusions_el.pdf.

⁶² <http://fra.europa.eu/en/theme/rights-child>.

⁶³ http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/rights-child/european-forum/index_en.htm.

ενέργειες στους τομείς των συστημάτων προστασίας των παιδιών⁶⁴, και των παιδιών-μεταναστών⁶⁵. Η στοχοθετημένη έρευνα και η συλλογή δεδομένων με επίκεντρο τα δικαιώματα του παιδιού είναι απαραίτητες για την παροχή στήριξης προς σχετικές πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και για τη διαμόρφωσή τους. Είναι σημαντικό τα δικαιώματα του παιδιού να παραμείνουν ένας εκ των τομέων εστίασης του Οργανισμού για την περίοδο 2018-2022, ώστε να μπορέσει να συνεχίσει τη συλλογή δεδομένων και την παρακολούθηση της προόδου και των τάσεων με την πάροδο του χρόνου σε θέματα όπως η φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη και τα παιδιά που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, με στόχο να καταστούν λειτουργικοί οι δείκτες για τα δικαιώματα του παιδιού που έχουν αναπτυχθεί από τον Οργανισμό. Την άποψη αυτή υποστήριξε σθεναρά το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού.

- Η ένταξη των Ρομά και ιδίως η κοινωνική τους ένταξη: Η ένταξη των Ρομά αποτελεί σαφή προτεραιότητα για την ΕΕ. Στην ανακοίνωση «Πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά μέχρι το 2020» ζητείται από τον Οργανισμό να συλλέξει στοιχεία από τα κράτη μέλη για την κατάσταση των Ρομά όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, την εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και τη στέγαση, καθώς επίσης να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη μεθόδων παρακολούθησης που μπορούν να προσφέρουν μια συγκριτική ανάλυση της κατάστασης των Ρομά σε ολόκληρη της Ευρώπη. Ο Οργανισμός ανέπτυξε εμπειρογνώσια στη συλλογή δεδομένων για τους Ρομά κατά τα τελευταία χρόνια, όπως αποδείχθηκε από τις εκθέσεις του σχετικά με την κατάσταση των Ρομά σε 11 κράτη μέλη, την κατάσταση των πολιτών Ρομά της ΕΕ που μετακινούνται και εγκαθίστανται σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και την έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις μειονότητες και τις διακρίσεις⁶⁶. Σύμφωνα με τα πορίσματα της δημόσιας διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκε από τον Οργανισμό, τα ενδιαφερόμενα μέρη ζήτησαν να παραμείνουν οι Ρομά μία από τις βασικές θεματικές προτεραιότητες. Την άποψη αυτή υποστήριξε σαφώς το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού. Επομένως, ο Οργανισμός θα πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειές του με στόχο την παροχή δεδομένων για όλα τα κράτη μέλη, τα οποία θα βασίζονται επίσης στο σύνολο των δεικτών για την ένταξη των Ρομά που θα αναπτύξει ο Οργανισμός σε συνδυασμό με το ηλεκτρονικό εργαλείο υποβολής εκθέσεων που δημιούργησε η Επιτροπή. Πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην κοινωνική ένταξη, στο πλαίσιο αυτό, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας που έχει η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, η οποία αποτελεί έναν από τους πέντε στόχους της ΕΕ στην αναπτυξιακή στρατηγική «Ευρώπη 2020». Η πείρα του Οργανισμού στη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις εμπειρίες των Ρομά και άλλων μειονοτήτων και ευάλωτων ομάδων ως προς την κοινωνική ένταξη (για παράδειγμα μέσω ερευνών όπως η EU-MIDIS: η έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις μειονότητες και τις διακρίσεις ή έργων όπως το SIMPS: συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με τις εθνικές και τις περιφερειακές/τοπικές πολιτικές για την κοινωνική ένταξη και τη συμμετοχή των μεταναστών στην κοινωνία) θα μπορούσε να ωφελήσει επίσης τις μελλοντικές εργασίες του Οργανισμού, όπως για παράδειγμα στο πλαίσιο της επικείμενης έρευνας με θέμα τα θεμελιώδη δικαιώματα ή υπό το πρίσμα των προτεραιοτήτων της ΕΕ που σχετίζονται με τον μελλοντικό ευρωπαϊκό πυλώνα των κοινωνικών δικαιωμάτων. Θα πρέπει να επιδιώκονται συνέργειες και συμπληρωματικότητα με τις εργασίες άλλων συντελεστών, όπως το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (EUROFOUND) και η Ευρωπαϊκή

⁶⁴ http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/rights-child/protection-systems/index_en.htm.

⁶⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την κατάσταση σχετικά με την πορεία υλοποίησης των δράσεων προτεραιότητας στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού θεματολογίου για τη μετανάστευση, COM(2016) 85 final και το παράρτημα 6 σχετικά με τις εν εξελίξει δράσεις που συμβάλλουν στην προστασία των παιδιών-μεταναστών.

⁶⁶ <http://fra.europa.eu/en/theme/roma>.

Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), με στόχο την ενίσχυση της υφιστάμενης συνεργασίας. Πρέπει να σημειωθεί ότι η ενισχυμένη εστίαση στην κοινωνική ένταξη στο επόμενο πολυετές πλαίσιο του Οργανισμού ζητήθηκε από τα ενδιαφερόμενα μέρη στη δημόσια διαβούλευση που πραγματοποίησε ο Οργανισμός το 2015, καθώς και από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στη γνώμη του για το επόμενο πολυετές πλαίσιο. Επίσης, σχετικό αίτημα εξέφρασε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁶⁷.

⁶⁷ Για παράδειγμα, με το ψήφισμά του της 14ης Σεπτεμβρίου 2011 σχετικά με στρατηγική της ΕΕ για τους άστεγους και με την έκθεση της εισηγήτριας για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση πολυετούς πλαισίου για την περίοδο 2013-2017.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέσπιση πολυετούς πλαισίου του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2018-2022

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 352,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁶⁸,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Για να μπορεί ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο Οργανισμός) να εκπληρώνει ορθά τα καθήκοντά του, εγκρίνεται από το Συμβούλιο κάθε πέντε έτη ένα πολυετές πλαίσιο, στο οποίο καθορίζονται οι θεματικοί τομείς των εργασιών του Οργανισμού σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 168/2007 του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2007, για την ίδρυση Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁶⁹.
- (2) Το πρώτο πολυετές πλαίσιο θεσπίστηκε από το Συμβούλιο με την απόφασή του αριθ. 2008/203/ΕΚ, της 28ης Φεβρουαρίου 2008, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 168/2007 σχετικά με τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος-πλαισίου του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2007-2012⁷⁰. Το δεύτερο πολυετές πλαίσιο θεσπίστηκε από το Συμβούλιο με την απόφασή του αριθ. 252/2013/ΕΚ, της 11ης Μαρτίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος-πλαισίου για την περίοδο 2013-2017 του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁷¹.
- (3) Το πολυετές πλαίσιο πρέπει να περιλαμβάνει διατάξεις με σκοπό να εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα με τα καθήκοντα άλλων οργάνων, οργανισμών και φορέων της Ένωσης, καθώς και με το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους διεθνείς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Τα όργανα και οι φορείς της Ένωσης που έχουν την πλέον άμεση σχέση με το παρόν πολυετές πλαίσιο είναι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (ΕΥΥΑ), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 439/2010⁷², ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύννορα (FRONTEX), που

⁶⁸ ΕΕ C της, σ. .

⁶⁹ ΕΕ L 53 της 22.2.2007, σ. 1.

⁷⁰ ΕΕ L 63 της 7.3.2008, σ. 14.

⁷¹ ΕΕ L 79 της 21.3.2013, σ. 1.

⁷² ΕΕ L 132 της 29.5.2010, σ. 11.

θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004⁷³, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης, που θεσπίστηκε με την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2008/381/ΕΚ⁷⁴, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1922/2006⁷⁵, ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001⁷⁶, ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 460/2004⁷⁷, η Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUROJUST), που θεσπίστηκε με την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2002/187/ΔΕΥ⁷⁸, η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (EUROPOL), που θεσπίστηκε με την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2009/371/ΔΕΥ⁷⁹, η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL), που θεσπίστηκε με την απόφαση του Συμβουλίου 2005/681/ΔΕΥ⁸⁰, το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (EUROFOUND), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1365/75⁸¹ και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1077/2011⁸².

- (4) Στους θεματικούς τομείς των εργασιών του Οργανισμού πρέπει να συμπεριλαμβάνεται η καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξеноφοβίας και των συναφών μορφών μισαλλοδοξίας.
- (5) Η Επιτροπή, κατά την εκπόνηση της πρότασής της, διαβουλευτήκε με το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού και παρέλαβε έγγραφη γνώμη την 1η Μαρτίου 2016. Ζητήθηκε επίσης η γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού κατά τη συνεδρίασή της στις 19-20 Μαΐου 2016.
- (6) Ο Οργανισμός, κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου ή της Επιτροπής, εφόσον το επιτρέπουν οι δημοσιονομικοί και ανθρωπίνοι πόροι του, μπορεί να εργάζεται εκτός του πεδίου των θεματικών τομέων που ορίζονται από το πολυετές πλαίσιο, βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 168/2007,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1 **Πολυετές πλαίσιο**

1. Θεσπίζεται πολυετές πλαίσιο του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ο Οργανισμός») για την περίοδο 2018-2022.

⁷³ ΕΕ L 349 της 25.11.2004, σ. 1.

⁷⁴ ΕΕ L 131 της 21.5.2008, σ. 7.

⁷⁵ ΕΕ L 403 της 30.12.2006, σ. 9.

⁷⁶ ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1.

⁷⁷ ΕΕ L 077 της 13.3.2004, σ. 1.

⁷⁸ ΕΕ L 63 της 06.3.2002, σ. 1.

⁷⁹ ΕΕ L 121 της 15.5.2009, σ. 37.

⁸⁰ ΕΕ L 256 της 1.10.2005, σ. 63.

⁸¹ ΕΕ L 139 της 30.5.1975, σ. 1.

⁸² ΕΕ L 286 της 1.11.2011, σ. 1.

2. Ο Οργανισμός, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 168/2007 του Συμβουλίου, εκτελεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού εντός των ορίων των θεματικών τομέων που ορίζονται στο άρθρο 2 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2 **Θεματικοί τομείς**

Οι θεματικοί τομείς του άρθρου 1 παράγραφος 2 είναι οι ακόλουθοι:

η πρόσβαση στη δικαιοσύνη και τα θύματα εγκληματικών πράξεων·

- α) η ισότητα και η απαγόρευση των διακρίσεων·
- β) η κοινωνία των πληροφοριών και ιδίως, ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής και η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·
- γ) η δικαστική και η αστυνομική συνεργασία·
- δ) η μετανάστευση, τα σύνορα, το άσυλο και η ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών·
- ε) ο ρατσισμός, η ξενοφοβία και οι συναφείς μορφές μισαλλοδοξίας·
- στ) τα δικαιώματα του παιδιού·
- ζ) η ένταξη των Ρομά και ιδίως η κοινωνική τους ένταξη.

Άρθρο 3 **Συμπληρωματικότητα και συνεργασία με άλλους οργανισμούς**

1. Ο Οργανισμός εξασφαλίζει τη δέουσα συνεργασία και τον απαιτούμενο συντονισμό με όλα τα οικεία θεσμικά όργανα, φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης, τα κράτη μέλη, τους διεθνείς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών, σύμφωνα με τα άρθρα 6, 7, 8 και 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 168/2007 του Συμβουλίου, με σκοπό την εφαρμογή του παρόντος πολυετούς πλαισίου.

2. Ο Οργανισμός εξετάζει τα ζητήματα που συνδέονται με τις διακρίσεις λόγω φύλου αποκλειστικά στο πλαίσιο και στο μέτρο των εργασιών του σχετικά με τα γενικά ζητήματα διακρίσεων του άρθρου 2 στοιχείο β), λαμβάνοντας υπόψη ότι αρμοδιότητα για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την ισότητα των φύλων και τις διακρίσεις λόγω φύλου έχει το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE)⁸³. Ο Οργανισμός και το EIGE πρέπει να συνεργάζονται κατά τα προβλεπόμενα στη συμφωνία συνεργασίας της 22ας Νοεμβρίου 2010⁸⁴.

3. Ο Οργανισμός συνεργάζεται με άλλα όργανα, οργανισμούς και φορείς της Ένωσης, όπως το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (EUROFOUND)⁸⁵, δυνάμει της συμφωνίας συνεργασίας της 8ης Οκτωβρίου 2009⁸⁶. ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα (FRONTEX)⁸⁷, δυνάμει της συμφωνίας συνεργασίας της 26ης Μαΐου 2010⁸⁸. η

⁸³ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1922/2006, ΕΕ L 403 της 30.12.2006, σ. 9.

⁸⁴ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1257-FRA-EIGE-cooperation-agreement_EL.pdf.

⁸⁵ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1365/75, ΕΕ L 139 της 30.5.1975, σ. 1.

⁸⁶ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1961-eurofound-fra-cooperation-agreement_EN.pdf.

⁸⁷ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004, ΕΕ L 349 της 25.11.2004, σ. 1.

⁸⁸ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/891-Cooperation-Agreement-FRA-Frontex_en.pdf.

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EYVA)⁸⁹ δυνάμει της συμφωνίας συνεργασίας της 11ης Ιουνίου 2013⁹⁰, και η Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUROJUST)⁹¹, δυνάμει του μνημονίου συμφωνίας της 3ης Νοεμβρίου 2014⁹². Συνεργάζεται επίσης με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (EUROPOL)⁹³, την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL)⁹⁴, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης⁹⁵, και τον Οργανισμό για τη λειτουργική διαχείριση μεγάλων πληροφοριακών συστημάτων στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (eu-LISA)⁹⁶ σύμφωνα με τις επικείμενες συμφωνίες συνεργασίας.

4. Ο Οργανισμός εκτελεί τα καθήκοντά του σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, για να προσφέρει στήριξη στα θεσμικά όργανα, τους φορείς, τις υπηρεσίες και τους οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και στα κράτη μέλη, ώστε να εξασφαλίσει ότι τα θεσμικά όργανα, οι φορείς, οι υπηρεσίες και οι οργανισμοί της Ένωσης σέβονται τα εν λόγω θεμελιώδη δικαιώματα και τις εν λόγω θεμελιώδεις ελευθερίες των φυσικών προσώπων. Με τον τρόπο αυτό ο Οργανισμός εξασφαλίζει συμπληρωματικότητα με το έργο του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ)⁹⁷, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA)⁹⁸ και το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (KKΕρ).

5. Ο Οργανισμός συντονίζει τις δραστηριότητές του με τις δραστηριότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 168/2007 του Συμβουλίου και στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη συνεργασία μεταξύ του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης⁹⁹, περί της οποίας γίνεται λόγος στο εν λόγω άρθρο.

Άρθρο 4 *Έναρξη ισχύος*

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2018.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

⁸⁹ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 439/2010, ΕΕ L 132 της 29.5.2010, σ. 11.

⁹⁰ <http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-easo-cooperation-agreement-.pdf>.

⁹¹ Θεσπίστηκε με την απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ΕΕ L 63 της 6.3.2002, σ. 1.

⁹² http://fra.europa.eu/sites/default/files/mou_fra_-_eurojust.pdf.

⁹³ Θεσπίστηκε με την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2009/371/ΔΕΥ, ΕΕ L 121 της 15.5.2009, σ. 37.

⁹⁴ Θεσπίστηκε με την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2005/681/ΔΕΥ, ΕΕ L 256 της 1.10.2005, σ. 63.

⁹⁵ Θεσπίστηκε με την απόφαση 2008/381/ΕΚ του Συμβουλίου, ΕΕ L 131, 21.5.2008, σ. 7.

⁹⁶ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1077/2011, ΕΕ L 286 της 1.11.2011, σ. 1.

⁹⁷ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1922/2006, ΕΕ L 403 της 30.12.2006, σ. 9.

⁹⁸ Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 460/2004, ΕΕ L 77 της 13.3.2004, σ. 1.

⁹⁹ ΕΕ L 186 της 15.7.2008, σ. 7.